

सरकारविरुद्ध विद्रोहमा जेन-जी

जेबी योजन

काठमाडौं- देशमा व्याप्त चरम बेथिति र भ्रष्ट राजनीतिको चित्र पुरै बदल्ने मूल संकल्पसहित 'जेनेरेसन-जेड' भनिने 'जेन-जी पुस्ता' (सन् १९९७ देखि २०१२ को बीचमा जन्मिएका) पहिलोपटक सडक संघर्षमा उत्रिंदै छन्। यो पुस्ता यसअघि राजनीतिप्रति मौन थियो। 'भर्चुअल' दुनियाँमा अल्मलिएका थिए। तर, आज सरकारविरुद्ध विद्रोहमा होमिंदै छन्।

देश तथा विदेशमा रहेका भ्रष्टाचारविरोधी नेपालीले जेन-जीको विद्रोह ऐतिहासिक र निर्णायक हुनुपर्ने भन्दै समर्थन गरेका छन्। यसरी वैश्विक समर्थन प्राप्त जेन-जी विद्रोह त्यस्तो बेला देशमा हुँदै छ, जतिबेला इण्डोनेसियामा जेन-जीकै विद्रोहले सत्तापलट भएको छ। युवा-विद्यार्थी सम्मिलित भीषण संघर्षले पछिल्लो एक वर्षमा फिलिपिन्स, बंगलादेश र श्रीलंकामा भ्रष्ट सत्ता ढले।

यिनै दृष्टान्तबीच सरकारले सूचीकृत नभएका सामाजिक सञ्जाल सञ्चालनमा रोक लगाएपछि भर्चुअल माध्यम रेडिट, इन्स्टाग्राम र टिकटकमार्फत संगठित जेन-जी विद्रोह भौतिकरूपमै प्रकट हुन लागेका हुन्। जेन-जीले जुनसुकै दलमा आवद्ध युवालाई विद्रोहमा स्वागत गरेका छन्। 'जेन-जी मुभमेन्ट नेपाल' नाम दिएर आन्दोलनमा उत्रिने यो पुस्ताले आइतबार सूचना जारी गर्दै भ्रष्टाचारलाई निष्प्रभावी बनाउँदै देशमा न्याय, शान्ति र विकास सम्भव तुल्याउने उद्देश्य रहेको स्पष्ट पारेका छन्।

'हामी नेपालको जेन-जी युवापुस्ता जवाफदेही, पारदर्शिता र सुधारको आन्दोलनका लागि शान्तिपूर्ण, कानुनी र अडिग भएर उभिएका छौं,' सूचनामा भनिएको छ, 'हाम्रो मिसन स्पष्ट छ, भ्रष्टलाई जवाफदेही बनाउने, सरकारमा पारदर्शिता सुनिश्चित गर्ने र प्रशासनिक प्रणालीलाई साँच्चै कानुनी र राजनीतिक हस्तक्षेपविहीन बनाउने, ताकि भ्रष्टाचारलाई निष्प्रभावी पार्न सकियोस् र न्याय, शान्ति र विकास सम्भव होस्।'

सरकारविरोधी आन्दोलन शान्तिपूर्ण र अनुशासित हुने जनाएका छन्। आन्दोलनमा हिंसा र तोडफोड वा अव्यवस्थाको स्थान नहुने उल्लेख छ। दलहरूलाई आन्दोलन 'हाइज्याक' नगर्न पनि जेन-जी पुस्ताको चेतावनी छ।

'राजनीतिक प्रभाव तथा यो आन्दोलनलाई आफ्नो स्वार्थ वा पार्टीगत एजेण्डाका लागि अपहरण गर्न वा घूसपैठ गर्न प्रयास नगर्नुहोला। यो राजनीतिक

एआईको सहयोगमा तयार पारिएको प्रतीकात्मक तस्विर

हाम्रो मिसन स्पष्ट छ, भ्रष्टलाई जवाफदेही बनाउने, सरकारमा पारदर्शिता सुनिश्चित गर्ने र प्रशासनिक प्रणालीलाई साँच्चै कानुनी र राजनीतिक हस्तक्षेपविहीन बनाउने, ताकि भ्रष्टाचारलाई निष्प्रभावी पार्न सकियोस् र न्याय, शान्ति र विकास सम्भव होस्। - **जेन-जी पुस्ता**

लाभका लागि होइन, यो नेपालको भविष्यका लागि हो,' सूचनामा छ। सरकारलाई शान्तिपूर्ण प्रदर्शन गर्ने अधिकारको सम्मान गर्न पनि आग्रह गरिएको छ। आन्दोलनको क्रममा हिंसा वा अवैध बल प्रयोग गरिए सरकारले मानवअधिकार उल्लंघन गरेको अर्थमा बुझिने उल्लेख छ।

यही पुस्ताका कतिपयले अहिले टिकटकमा नेताका

छोराछोरी र आफन्तको विलासी जीवनशैलीलाई पर्दाफास गर्ने अभियान 'नेपोवेबी' समेत चलि रहेको छ। इण्डोनेसियाबाट सुरु भएको यो अभियान अहिले नेपालमा आइपुगेको हो। उच्च तहका नेता र कर्मचारीहरूका सन्तानका विलासी जीवनशैली फर्दाफास गरिएका भिडियोहरू टिकटकमा भाइरल भइरहेका छन्। नेताका छोराछोरीले अपनाउने

- » 'भर्चुअल' दुनियाँमा रमाएको जेन-जी पुस्ता पहिलोपटक सरकारविरुद्ध विद्रोहमा
- » नेपो बेबी, वाकअफ नेपालजस्ता अभियानमार्फत संगठित जेन-जी राजनीतिको चित्र बदल्ने संकल्पसहित विद्रोहमा
- » जेन-जीको विद्रोहलाई केही सत्तापक्षीय नेता र विपक्षी नेतासँगै स्वतन्त्र अभियन्तादेखि जनप्रतिनिधिसम्मको समर्थन

विलासितापूर्ण जीवनशैलीका लागि आर्थिक स्रोत के हो ? प्रश्न उठाएका छन्। चरम भ्रष्ट राजनीतिप्रति उनीहरूको निष्कर्ष छ, 'हामी गरिव होइन, हामी लुटिएका छौं।' उनीहरूले 'वाक अफ नेपाल' अभियान पनि चलाएका छन्।

यसरी यो पुस्ताले गर्ने आन्दोलन स्वाभाविक भएको भन्दै पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका प्रमुख विपक्षी नेता पुष्पकमल दाहालले आन्दोलनमा बल प्रयोग नगर्न सरकारलाई चेतावनी दिएका छन्। उनले सामाजिक सञ्जालमार्फत रोक लगाउने गलत सरकारी कदमलाई जेन-जी पुस्ताको आन्दोलनको आधार मानेका छन्। आइतबार साँझ प्रतिबन्धित फेसबुकमै स्टेटस लेख्दै दाहालले भने, 'सरकारले गरिरहेको भ्रष्टाचार र सामाजिक सञ्जाल अवरोधका विरुद्ध युवाहरूले गर्न लागेको प्रदर्शन स्वाभाविक छ, प्रदर्शनमार्फत सरकारले बल प्रयोग गर्ने धृष्टता नगरोस्।'

जेन-जी पुस्ताको आन्दोलनलाई राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)ले समर्थन जनाएको छ। सरकारको शृंखलाबद्ध कुशासन र राज्यशक्तिको दुरुपयोग, स्वतन्त्रता र मौलिक हक हननका विरुद्ध रास्वपाले सदनदेखि सडकसम्म आवाज उठाइरहेको भन्दै यस्तोबेला जेन-जीसमेत सशक्त ढंगले सडकमा आउन आँट गर्नु उल्लेख्य राजनीतिक परिघटना भएर रास्वपाले उल्लेख गरेको छ।

रास्वपा महामन्त्री कविन्द्र बुर्लाकोटीले जारी गरेको

जेन-जीले

कानुन बुझ्छः प्रम

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले जेन-जीले देशको कानुन बुझ्ने बताएका छन्। पार्टीको दोस्रो विधान महाधिवेशनमा समूहगत प्रस्तुतीकरणपछि बोल्दै उनले जेन-जी पुस्ता बेथिति र हेपाहा प्रवृत्तिको विरोधी भएको पनि बताए।

'कतिपयले जेन-जी पुस्तालाई विद्रोह गराउने कुरा पनि गर्छन्, तर जेन-जी पुस्ता देशलाई माया गर्छ। देशको कानुन बुझ्छ। जेन-जी पुस्ता बेथिति र हेपाहा प्रवृत्तिको विरोधी हो,' ओलीले भने। उनले सामाजिक सञ्जाल बन्द हुनुलाई केही बुद्धिजीवी भनिनेहरूले वाक स्वतन्त्रता कुण्ठित गरियो भनेर भ्रम फैलाएको आरोप लगाए।

'मुलुकको स्वाधीनता र राष्ट्रियताका लागि सरकारले नेपालमा सामाजिक सञ्जाल दर्ता हुन भनेर एक वर्षदेखि भनिरहेको छ,' उनले भने, 'कानुनको दायरामा आउन भन्दा नआएपछि सञ्चालनमा रोक लगाइएको हो। तर विरोध गर्ने केही बुद्धिजीवीहरूले वाक स्वतन्त्रताको अर्थ बुझेका छैनन्।' जेन-जीले भने सामाजिक सञ्जाल बन्द र भ्रष्टाचारको विरोध गर्दै आज काठमाडौंको माइतीघरमा प्रदर्शन गर्दै छन्।

विज्ञप्तिमा जेन-जीले उठाएका विषयहरूलाई निष्कर्षमा पुर्‍याउन अपिल गरिएको छ। 'नवयुवा पुस्ताको यस अभूतपूर्व प्रदर्शनमा सरकारको प्रतिक्रिया एवं बकदृष्टिमार्फत हाम्रो निगरानी रहने छ। जेन-जीले उठाएका विषयहरूलाई निष्कर्षमा पुर्‍याउन अपिल गर्दै जेन-जीको यो प्रयासलाई विश्वोत्ते, घूसपैठ र दमन गर्नेलगायतका कार्य नगर्न सरकार र सत्तापक्षीय दलहरूलाई खबरदारी गर्दछौं,' विज्ञप्तिमा भनिएको छ।

सत्तारुढ दल नेपाली कांग्रेसका नेता डा. शेखर कोइरालाले जेन-जीको आवाज वेलेमा नसुनिए पछि पछुताउनुपर्ने बताएका छन्। उनले जेन-जीलाई राजनीतिक दाउपेचको खासै मतलब नगर्ने र देशमै बसेर केही गर्छु भन्ने होनाहार युवाहरू भएको बताएका छन्।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

युएईमा धमाधम वैधानिकीकरण श्रम स्वीकृति दिइँदै

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई) मा सञ्चालन गरिएको वैधानिकीकरण श्रम स्वीकृतिमा उल्लेख्यरूपमा नेपालीहरूको उपस्थिति रहेको युएईस्थित नेपाली दूतावासले जानकारी दिएको छ।

दूतावासले अबुधाबीबाट करिब २०० किलोमिटरको दूरीमा रहेको अल-ऐन सहरमा शनिबार घुम्ती श्रम वैधानिकीकरण सञ्चालन गरेको थियो। जसमा वैधानिकीकरणका लागि धेरै नेपालीहरू आएको दूतावासले विज्ञप्तिमार्फत जानकारी दिएको छ। युएईबाट पहिलोचोटि गत साउन ३ गतेबाट सुरु भएको वैधानिकीकरण प्रक्रियालाई क्रमशः विभिन्न स्थानहरूमा विस्तार गर्दै लगेको छ। नेपालस्थित श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले जारी गरेको निर्देशिकाअनुसार सन् २०२४ को सेप्टेम्बर ३० सम्म रोजगारीका लागि भिसा प्राप्त भई युएईमा कार्यरत नेपालीहरूले यो प्रक्रियामा सहभागी हुन पाउँछन्। दूतावासले युएईका विभिन्न स्थानमा अवैधानिकरूपमा कार्यरत नेपालीहरूलाई वैधानिक बनाउने योजनाअनुसार घुम्ती शिविर सञ्चालन गर्दै आएको छ।

पासपोर्ट भएर पनि अन्य कागजात नहुँदा अवैधानिक ठहरिएका श्रमिकहरू यो प्रक्रियाबाट वैधानिक बन्न पाउँछन्। अवैधानिक हिसाबले काम गर्दा श्रमिकहरू ठगीमा पर्ने, कानुनी कारवाहीमा पर्ने, श्रमअधिकारको उचित उपयोग गर्न नपाउनेजस्ता समस्यामा पर्छन्। भिजिट भिसामा गएर लुकिछिपी बसेका, भिसाको म्याद सकिएपछि पनि स्वदेश नफर्किने, कम्पनी छोडेर अन्यत्र भ्रमण, गैरकानुनी बाटोबाट मुलुक प्रवेश गरेकालगायत श्रमिक यस्तो समस्यामा पर्छन्।

यसरी अवैधानिक तवरबाट फण्डै १० लाख नेपालीहरू विभिन्न मुलुकमा बासोवास गरिरहेको हुनसक्ने श्रम मन्त्रालयको भनाइ छ। जुनसुकै तवरबाट

रोजगारीमा गएर जस्तो अवस्थामा बसेको भए पनि उनीहरूलाई हेर्ने जिम्मा नेपाल सरकारकै भएको श्रममन्त्री शरत्सिंह भण्डारीले बताउने गरेका छन्। वैधानिक प्रक्रियामा ल्याइसकेपछि उनीहरूको पनि हक अधिकार सुनिश्चित हुने र कुनै समस्या परे उद्धारका लागि सहज हुने मन्त्रालयले बताउँदै आएको छ। अवैधानिकरूपले बस्दा सम्बन्धित देशको सरकारले जुनसुकै बेला नेपाल फर्काइदिने डर हुन्छ, भने वैधानिक भइसकेपछि अन्य श्रमिकसरह कानुनी अधिकार प्रयोग गर्न पाइन्छ। वैधानिकीकरणको प्रक्रियालाई क्रमशः अन्य मुलुकमासमेत विस्तार गर्दै लगिने मन्त्रालयले जानकारी दिएको छ।

यस्तो छ वैधानिकीकरणको प्रक्रिया

वैधानिकीकरण श्रम स्वीकृतिका लागि वैदेशिक रोजगार सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (फेमिस)मा फाराम भर्नुपर्छ। यस्तो फाराम निःशुल्क भर्न सकिन्छ।

फाराम भर्दा व्यक्तिगत विवरण, पासपोर्ट नम्बर, नजिकको हकवालाको विवरण, रोजगारदाता कम्पनीको नाम, नम्बर, तथा अन्य आवश्यक विवरण उल्लेख गर्नुपर्छ। युएईस्थित दूतावासको सूचनाअनुसार फाराम भर्दा १८ वर्षदेखि ३५ वर्ष उमेर भएकाहरूका लागि तीन हजार ७०८ रूपैयाँ, ३६ देखि ५० वर्ष उमेर भएकाहरूलाई चार हजार ९३१ रूपैयाँ र ५१ देखि ६४ वर्ष उमेर भएकाहरूलाई नौ हजार ४६३ रूपैयाँ विमा शुल्क तोकिएको छ। उक्त विमा अवधि साढे दुई वर्षको हुन्छ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

विधान संशोधनमा कांग्रेसलाई पछ्याउँदै एमाले

- » विधान महाधिवेशनबाट उपाध्यक्ष विष्णु पौडेलको प्रस्ताव हुबहु पारित
- » विधान महाधिवेशनको नाम फेरिएर कांग्रेसको जस्तै नीति महाधिवेशन
- » कांग्रेसमा वरिष्ठ नेता पद निःक्रिय रहेजस्तै एमालेले पनि विधान संशोधनमार्फत वरिष्ठ उपाध्यक्ष पदलाई निःक्रिय बनायो
- » एमालेमा अब सदस्य र संगठित सदस्य रहने, जुन कांग्रेसमा साधारण सदस्य र क्रियाशील सदस्यता लिने प्रावधानजस्तै बनाइएको हो

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सत्ता नेतृत्व दल नेकपा एमालेले विधान संशोधनमा सत्तासहयोगी नेपाली कांग्रेसलाई पछ्याएको छ। ललितपुरको गोदावरीमा सम्पन्न दोस्रो विधान महाधिवेशनले केही महत्त्वपूर्ण विषयमा कांग्रेसलाई पछ्याएको देखिएको हो।

कांग्रेसले महासमितिलाई 'नीति

महाधिवेशन' नाम दिँदै आएको छ। एमालेले यसैको नक्कल गर्दै अब विधान महाधिवेशनलाई नीति महाधिवेशन भन्नेगरी संशोधन गरेको छ। उपाध्यक्ष विष्णुप्रसाद पौडेलले गोदावरीमा प्रस्तुत गरेको विधान संशोधनको प्रस्तावको धारा १५ मा यसबारे प्रस्ताव गरिएको थियो।

विधान महाधिवेशनले पौडेलको प्रस्ताव हुबहु पारित गर्ने निर्णय गरेसँगै अब विधान महाधिवेशन नीति महाधिवेशनमा परिवर्तन भएको छ। उक्त प्रस्तावमा संशोधन गर्नुपर्ने कारणमा भनिएको छ- विधिको आधार नीति हुने हुँदा नीति र विधि पारित गर्न आयोजना गरिने महाधिवेशनलाई नीति महाधिवेशन भन्नु उपयुक्त हुने।

नीति महाधिवेशन कांग्रेसले प्रयोग गर्दै आएको 'ठम' हो। यसअघि तत्कालीन वरिष्ठ नेता रहेका रामचन्द्र पौडेलको पालामा २०७५ मंसिरमा सिंहदरबार अगाडिको यगम्बर पार्टी प्यालेसमा नीति महाधिवेशन भन्दै महासमिति बैठक डाकिएको थियो। यद्यपि, कांग्रेसले यो विषयलाई विधानमा भने समेटेको छैन। पछिल्लोपटक गोदावरीमा भएको महासमितिलाई नीति महाधिवेशनमा 'कन्भर्ट' गर्न खोज्दा विधानमै नभएको व्यवस्था भन्दै विवाद भएको थियो।

वरिष्ठ नेता पद हटाइने

अहिले नेपाली कांग्रेसमा वरिष्ठ नेता पद निःक्रिय छ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

जेन-जीलाई नभड्काऊ

जेन-जी अर्थात् सन् १९९७ देखि २०१२ बीचमा जन्मिएका पुस्ता अहिले सरकारविरुद्ध आक्रोशित सुनिएका छन् । १३ वर्षको तन्नेरीदेखि २८ वर्ष पुगेका युवाहरू यो समूहमा पर्छन् । यो समूहलाई न त नेपाली कांग्रेसले राणाविरुद्ध छेडेको आन्दोलनको मतलब छ न त माओवादीले गरेको १० वर्षे जनयुद्धको कुनै चासो छ ।

विकसित देशहरू हाइ-हाइपरसोनिक विमान उत्पादनतिर लागिसकेका उनीहरूले विभिन्न सामाजिक सञ्जालबाट देखिसकेका छन् । हाइ-हाइपरसोनिक विमानको गति प्रतिघण्टा सात हजार किलोमिटरभन्दा तीव्र हुन्छ । जबकि, अहिलेको साधारण विमानको गति प्रतिघण्टा ५०० देखि ८०० किलोमिटरसम्म हुन्छ । विकसित देशको शासनसत्ता यति पारदर्शी हुन थाले कि जनताले अब त्यहाँ प्रश्न उठाउने ठाउँ भेट्न मुस्किल हुन्छ । बरु उनीहरू शासन व्यवस्था सफल बनाउन सहयोग गर्ने अवस्थामा पुगिसकेका छन् । यस्तै व्यवस्था पढ्दै हुर्केका जेन-जी पुस्ता अहिले नेपाली शासकको नीतिगत उल्झन्, एउटा कानुन बनाउन वर्षौं लागेजस्ता ढिलासुस्तीले आजित सुनिन्छन् ।

विकासमा ढिलासुस्ती, दैनिक प्रशासनिक कामकाजमा ढिलासुस्ती, कालो धनमाथि संरक्षण, अवैध कारोबार र भ्रष्टाचारले देश 'गे लिस्ट'मा परिसकेकोलगायत विषयले उनीहरूलाई आजित बनाएको बुझ्न कठिन छैन । वर्तमान अवस्थामा हेर्ने हो भने देश लथालिंग छ । यस्तो अवस्थामा नेताहरू आफूहरूले राणा शासनमा गरेको दुःख र माओवादी युद्धमा भोगेको यातनाका लोरी सुनाएर भुलाउने कोसिसमा छन् ।

जेन-जीलाई यसरी लोरी सुनाउनेहरू बेबी बुमर पुस्ता हुन् जो सन् १९४६ देखि १९६४ भित्र जन्मिएकाहरू हुन् । शासनसत्तामा अहिले यही पुस्ताको राज छ । कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवा, प्रधानमन्त्री एवं एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली, माओवादी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल यही पुस्ताका हुन् । यो पुस्ताको नेतृत्वले अहिले सूचीकरणको नाममा सोसल मिडिया ठप्प पारेको छ । जुन जेन-जीको जीवनयापनको महत्त्वपूर्ण राजमार्ग थियो । हो अहिले यही राजमार्ग बन्द गरेर सरकार जेन-जीको इच्छाविपरीत काम गरिरहेको छ । बिरालोलाई थुनेर चुटेपछि के होला ?

सरकार अहिले यही अवस्थामा पुगेको छ । सूचनाको राजमार्ग बन्द गर्दा सरकारमाथि बुमन्याउ सर्जना भएको छ । अब जेन-जी पुस्ता सरकारको मूर्खता हुने छ । उनीहरूलाई नभड्काउने ढंगले आजको आन्दोलनमा सरकारले संयमता अपनाउनुपर्छ । अहिले योसँगै नेपोबेबिज् अभियान पनि चर्किंदो छ । यो अभियानबाट सरकारमा भएकाहरूले सिक्नुपर्ने विषय भनेको आफू सुधिने हो । सुधारको बाटो बनाऊ, जेन-जीलाई नभड्काऊ ।

अग्र सरोकार

विदेशमा कमाएको रकम स्वदेशमा आयमूलक व्यवसायमा प्रयोग गर्ने उपायहरू

- वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त रकम घर पठाउँदा सो रकम कुन-कुन कार्यमा के कति खर्च गर्ने र बचत भएको रकम केमा प्रयोग गर्ने भन्ने विषयमा पहिले नै घर सल्लाह गर्नु उपयुक्त हुन्छ । आफूले खर्च गर्ने, घर खर्च गर्ने, ऋण तिर्ने र स्वदेश फर्केपछि गर्ने व्यवसायका लागि रकम जम्मा गर्ने आदिको योजना बनाएर काम गर्दा बढी प्रभावकारी हुन्छ ।
- वैदेशिक रोजगारीका क्रममा आफूले गर्ने गरेको कार्यमा प्रयोग हुने सीप र प्रविधिको स्वदेश फर्किएपछिसमेत प्रयोग गर्न सकिने विषयमा विशेष चनाखो भएर कार्य गर्नुपर्दछ । आफूले जानेको सीप र प्रविधिकै प्रयोग हुनेखालको व्यवसाय वा काम स्वदेशमा गर्न सके बढी उपलब्धिमूलक हुन्छ ।
- आफू वैदेशिक रोजगारीमै रहेका बेला आफ्नो घरमा बेरोजगार रहेकालाई आयमूलक कार्य वा व्यवसाय गर्न प्रोत्साहन गर्नुपर्छ ।
- कुनै व्यवसाय वा आयमूलक कार्यमा रकम प्रयोग गर्ने अवस्था नभएसम्म वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त रकमलाई बैंक वा वित्तीय संस्थामा बचत गरी सुरक्षित राख्नुपर्छ ।
- आयमूलक कार्य वा व्यवसायका लागि आफूले बनाएको सक्षम योजनाका लागि रकम अपुग भए बैंक, वित्तीय संस्था वा नेपाल सरकारले ल्याउने कार्यक्रमहरूमाफर्कत ऋण, सहूलियत आदि लिन सकिन्छ । यसका लागि सरकारी सूचनाहरूका विषयमा जानकारी लिने गर्नु पर्दछ ।
- वैदेशिक रोजगारीमा सिकेको सीपलाई मूल्यांकन गरी प्रमाणपत्रसमेत दिने व्यवस्था हुने भएकोले आफ्नो सीपको परिक्षण गराई योग्यताको प्रमाणपत्र लिने गर्नु पर्दछ ।

वैदेशिक रोजगारीमा आर्जन गरेको रकम र सीप प्रयोग गरी विभिन्न अयमूलक कार्य गर्न सकिन्छ, जसमा:

- दैनिक उपभोग्य वस्तुहरूको व्यापार (किराना पसल, होटल, रेस्टुराँ, कस्मेटिक, गिफ्ट सप आदि) सञ्चालन गर्ने ।
- विदेशमा सिकेको सीप तथा प्रविधिको प्रयोग गरी गाउँस्तरमा साना उद्योग सञ्चालन गर्ने ।
- कृषि फार्म (जस्तै: बाख्रापालन, कुखुरापालन, बंगुरपालन, माछापालन लगायत) मा लगानी गरी आय आर्जन बढाउने ।
- बेमौसमी तरकारीखेती गरी आय आर्जन बढाउने ।
- सिलाइ, बुटिक, पार्लर, पोतेका सामग्री बनाउने, खेलौना बनाउनेजस्ता काम पनि गर्न सकिन्छ ।

■ प्रकाश सिलवाल

६ पछिल्लो समयमा अन्तराष्ट्रिय मञ्चमा क्षेत्रीय सुरक्षा, बहुपक्षीयता र दिगो विकासलगायत सवालमा नेपालको स्पष्ट र दबिलो प्रस्तुति हुँदै आएको छ । साभ्ना भविष्यलाई खतरामा पार्न सक्ने भूराजनीतिक, आर्थिक र जलवायुजन्य भेट्काको सामना गर्न थप गम्भीर हुन नेपालले ध्यानाकर्षण गराएको छ । यसका लागि सन् २०१६ देखि संवाद साभ्नेदारका रूपमा एससिओमा रहेको नेपालले पूर्णसदस्यका रूपमा रहेर न्यायपूर्ण, समावेशी र लचिलो व्यवस्था निर्माणका लागि मिलेर सघाउन तत्पर रहेको जनाउ दिएको छ । विश्वमा असहमतिहरू स्वाभाविक हुन्छन् तर विवादहरू विनासकारी हुनु हुँदैन । एससिओको भावनालाई अँगालेर, हामीले गहिरो समझदारीलाई बढावा दिन संवाद र कूटनीतिलाई अगाडि बढाउनुपर्छ।' एससिओका सदस्य राष्ट्रहरू, पर्यवेक्षक राष्ट्र, संवाद साभ्नेदारहरू तथा अन्य अतिथिसमेत गरी २४ मुलुकका राष्ट्र र सरकार प्रमुखहरू उपस्थित शिखर सम्मेलनमा प्रधानमन्त्री ओलीको सम्बोधन विश्वलाई विभाजन होइन, साभ्नेदारीको आवश्यकताको आम भावनामा केन्द्रित थियो ।

दिगो भविष्यको लागि नियममा आधारित र समावेशी बहुपक्षीय प्रणालीलाई समर्थन गर्दै नेपालले मित्रता, साभ्नेदारी र राम्रो छिमेकी सम्बन्धलाई बलियो बनाउन पनि आग्रह गरेको थियो । एससिओमा नेपालको सहभागिताको स्तर वृद्धिका साथै सो मार्फत नेपालको राष्ट्रिय हित प्रबर्द्धन गर्ने लक्ष्यका साथ प्रधानमन्त्री ओलीको नेतृत्वमा २३ सदस्यीय टोली चीन गएको थियो । भ्रमणबारे प्रधानमन्त्री ओलीले यही भदौ १३ गते प्रतिनिधिसभामा जानकारी गराएका थिए ।

यही भदौ १४ देखि १८ गतेसम्म भएको प्रधानमन्त्री ओली नेतृत्वको नेपाली प्रतिनिधिमण्डल धियानजनक शिखर सम्मेलनका साथै चीन सरकारद्वारा बेइजिङमा आयोजित 'फाँसिवादविरुद्धको विश्वयुद्ध र जापानी अतिक्रमणविरुद्धको चिनियाँ जनताको प्रतिरोधी युद्धमाथिको विजयको ८०औँ वार्षिकोत्सव समारोह'मा पनि सहभागी भएर स्वदेश फर्किएका छन् । रूसी महासंघका राष्ट्रपति भ्यादिमिर पुटिनलगायत एससिओमा आवद्ध २० भन्दा बढी मुलुकका राष्ट्र प्रमुख/सरकार प्रमुख सहभागी यस कार्यक्रमको विश्वस्तरमा चर्चा भएको छ ।

सन् १९९६ मा चीन, रूस, काजाकस्तान, कीर्गिस्तान र ताजिकिस्तानबीच 'सांघाई फाउभ' नामक क्षेत्रीय समूह बनेको थियो । सन् २००१ मा उज्बेकिस्तानसमेत सामेल भएपछि यसलाई औपचारि करूपमा सांघाई सहयोग संगठन नाम दिइएको थियो । स्थापनाकालमा यसले सीमा क्षेत्रीय सुरक्षा, आतंकवादविरोधी संयन्त्र र सैन्य विश्वास निर्माणका उद्देश्य बोकेको थियो । पछिल्ला दुई दशकमा यसको कार्यक्षेत्र विस्तार भई आर्थिक सहकार्य, ऊर्जा साभ्नेदारी, पारवहन सञ्जाल, वातावरणीय स्थायित्व र सांस्कृतिक सम्पर्कसम्म भएको छ । यसका पूर्णसदस्य,

पाठक मञ्च

ढोकैमा दसैँ: सडकको दुर्दशा र अग्रिम टिकटको अन्योलता !

गत वर्षको असोज १० देखि १२ गतेसम्म भएको लगातार वर्षाले वितण्डा मच्चायो । सो वर्षमा अकल्पनीय क्षति भयो । मानवीयसँगै भौतिक क्षति पनि भएको थियो । काठमाडौँ उपत्यकाका खोलानाला हवात्तै बह्दा धेरै स्थान ढुबानमा पऱ्यो । भक्तपुरको राधेराधे जलमग्न भएको थियो । भाटभटेनीसमेत पानीमा डुब्यो । पोहोर् वाढीले रुवावासी पारेको समयमा यस वर्ष हिन्दूहरूको महान् चाड बडा दसैँ परेको छ । दसैँ ढोकैमा आइपुगेको छ । तर, सडकको दुर्दशा उस्तै छ । अर्कोतिर, सरोकारवाला निकायले अग्रिम टिकट बुकिङ खोल्न तदारुकता देखाएको छैन । दसैँ आउन दुई साता बाँकी रहँदा टिकट खोल्ने कुनै सुरसार नै छैन । पोहोर्को वाढीले विपी राजमार्ग पूरै क्षतविक्षत बनायो । अहिले पनि सो सडक निर्माण हुन सकेको छैन । अन्य सडकको अवस्था पनि त्यस्तै छ । कतै धुलामे छ, कतै हिलाम्मे । एकछिन पानी पऱ्यो भने सडक विग्रिन्छ । ज्यानकै बाजी राखेर आफ्नो थातथलो फर्किनुपर्ने बाध्यता छ ।

सरकारले बाटो बनाउँदा कुनै अध्ययन नै गर्दैन । जताबाट पनि बाटो लगेको छ । कतिबेला पहिरो आउँछ ? भन्न सकिन्न । कमिसन खान र आफ्ना कार्यकर्ता पोस्न जताबाट पनि बाटो निर्माण गरियो । खर्चा हरेक वर्ष आउँछ । तर, सरकारसँग कुनै पूर्वतयारी नै छैन । 'जब पऱ्यो

राति, तब बूढी ताँती' को अवस्था सरकारको छ । क्षति भएपछि सरकारले विज्ञापित निकालेर दुःख व्यक्त गर्छ तर पूर्वतयारी अपनाएर जनता बचाउन चासो देखाउँदैन । सरकारले कमजोरीका कारण जनताले हरेक वर्ष दुःख पाउँदै आएका छन् । वर्षमा एकपटक आउने चाडमासमेत सुविधा र सुरक्षितरूपमा थातथलो फर्काउन नसक्ने सरकारले अरु के गर्छ ?

दसैँ हरेक वर्ष कतिपयका लागि 'दशा' बन्छ । सवारी दुर्घटना, बाढीपहिरोलगायतका कारणले दसैँ मनाउन निस्किएकाहरू बाटोमै बिलाउँछन् । नागरिक मरेपछि राज्यले टाउको गन्छ तर त्यहाँबाट कुनै पाठ सिक्दैन । पोहोर्कै कुरा गर्ने- त्यो क्षतिमा धेरैको ज्यान गयो । भौतिक क्षति भयो । तर, राज्यलाई कुनै फरक नै परेको छैन । अधिल्लो वर्ग बाढीबाट पीडित बनेकाहरूले अहिलेसम्म क्षतिपूर्ति पाउन सकेका छैनन् । त्यो वाढीले भत्काएको सडकहरू सरकारले एक वर्षसम्म पनि मर्मतसम्भार गर्न सकेको छैन । नागरिकको जनधनको सुरक्षा गर्ने दायित्व सरकारको हो ।

विडम्बना, न सरकार जनको सुरक्षा गर्न सक्छ न उनीहरूको धनको । सरकार नाममात्रको सरकार बन्यो । सरकार न दिन सक्छ न लिन । उद्योग व्यवसायी, व्यापारीहरूसँग सरकारले अबौँ रूपैयाँ राजस्व लिन बाँकी छ । त्यो रकम उठाएर

बाढीपहिरोमा पीडित बनेकाहरूलाई दिइदिने हो भने उनीहरूलाई धेरै राहत पुग्थ्यो ।

सरकारको कमजोरीका कारण उनीहरू खुला आकाशमूनि सन्त बाध्य छन् । सरकारले अध्ययन गरेर संरचना बनाउन दिएको भए, ऐनकानुनको कडा रूपमा कार्यान्वयन गर्न सकेको भए, जनताको सायदै यो स्थिति हुन्थ्यो ।

मुलुकको दूरदराज क्षेत्रमा घर भएकाहरू आफ्नो थातथलो फर्किने तयारीमा छन् । तर, सरकारले अग्रिम टिकट नखोर्लिर्दिँदा उनीहरू अन्योलमा परेका छन् । दसैँ आउन अब करिब दुई साता बाँकी हुँदा यातायात व्यवस्था विभागले अग्रिम टिकटका लागि छलफल नै गरेको छैन । अर्कोतिर, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयले पनि कुनै कदम चाल्दैन ।

जसका कारण सर्वसाधारणलाई समस्या भएको छ । हरेक वर्ष काठमाडौँ उपत्यकाबाट २५ देखि २६ लाख सर्वसाधारण दसैँ मनाउन आफ्नो थातथलो फर्किन्छन् । विभिन्न कारणले काठमाडौँ वसिरहेकाहरू वर्षमा एकपटक आउने चाड मान्न घर जान्छन् नै । तर, हरेक वर्ष सरकार र यातायात व्यवसायीले एउटै नौटंकी देखाउँछ । सरकार टिकट खोल्ने विषयमा बलैमा निर्णय गर्दैन । यातायात व्यवसायी अन्तिम समयमा भाडा बढाउने प्रस्ताव गर्छन् । सरकार र यातायात व्यवसायीको व्यक्तिगत

स्वार्थको सिकारमा सधैँ यात्रु पर्छन् । यातायात व्यवसायीले राजनीतिक दल, मन्त्री, यातायातका कमचारीहरूलाई केही आर्थिक प्रलोभनमा पारेर भाडा बढाउँछन् । बलतल्ल अग्रिम टिकट खुल्छ । त्यो पनि एकाध दिनमा सकिन्छ । त्यसपछि सुरु हुन्छ, टिकटको कालोबजारी । एक हजारको टिकट पाँच हजारमा बेचिन्छ ।

नागरिक दोब्बर-तेब्बर मूल्य हालेर घर जान बाध्य भइरहँदा सरकार टुलुटुलु रमिता हेरेर बस्छ । ज्येष्ठ नागरिक, विद्यार्थी र अपांगता भएकाहरूलाई भाडामा छुट दिइदैन । सामानको मनलाग्दी पैसा असुलिन्छ । सरकार आँखा चिम्प्लेर भाडाचाँहिँ बढाउँछ तर यात्रुले सुविधा पाएका छन् कि छैनन् ? अनुगमन गर्दैन ।

महँगो शुल्क तिरेर यात्रु भुण्डिएर, मुद्धामा बसेर घर जान बाध्य छन् । यता, गाडीको अवस्था पनि चेकजाँच गरिँदैन । थोत्रा, पुराना गाडीमा यात्रु भरिभराउ हालेर जिल्ला लमिन्छ । यात्रुलाई पैसा तिरेर यात्रु गर्नुछ, त्यो पनि सहज ढंगले पाउँदैनन् । यातायात व्यवसायीले सरकारले तोकेभन्दा एक दिनमा १८ करोड रूपैयाँ बढी भाडा असुल्छन् । सरकारको कारणले यातायात व्यवसायीको अगाडि सधैँ जनता निरीह हुनुपऱ्यो । संविधान, ऐनकानुन र राज्यभन्दा माथि यातायात व्यवसायी भए ।

-अनुसा थापा, भक्तपुर

[illegible]

सोमवार, २३ भदौ २०८२ (Monday, 08 September 2025)

■ प्रभाव संवादादता

७० र ८० को शंखमा हिट सिनेमा दिएका पालेकर सादगीपूर्ण अभिनय र निर्देशनका कारण चर्चित छन् । १९६७ मा थिएटरबाट अभिनय यात्रा थालनी गरेका पालेकरले मराठीसहित हिन्दी सिनेमामासमेत काम गरेका छन् । रजनीधारा, गोलमाल, छोटी सी बात, भूमिका, सफेद, भट्ट, वातां वातां में, बात बनजाए, अकिट, नरम गरम, तेझा कानुनबजायत दर्जनौ फिल्ममा काम गरेका छन् ।

हुन् भने उनको 'बुद्धिसागरका कविताहरू' पुस्तक पनि प्रकाशित छ । यसपटकको संस्करणको मूल विषय 'सीमापारि: बदलिँदो विश्वमा दक्षिण एसियाली साहित्य' रहेको छ । महोत्सवमा भारत, नेपाल, भुटान, बंगलादेश र श्रीलंकासहित करिब ३०० लेखक सहभागी हुने नेपालस्थित आयोजकले जानकारी दिएको छ ।

कार्यक्रमले नेपाल-भारत तथा दक्षिण

महोत्सवमा प्यानल छलफल,
कविता वाचन, पुस्तक लोकार्पण,
लेखकसँग अन्तरक्रिया, लेखन तथा
अनुवाद कार्यशाला र सांस्कृतिक प्रस्तुति
हुने छन् । कार्यक्रममले नेपाल-भारत
तथा दक्षिण एसियाली मुलुकबीचको
साहित्यिक र सांस्कृतिक सम्बन्ध सुदृढ
बनाउने आयोजकको विश्वास छ ।

काठमाडौँ (प्रस) – नेपालले २२औँ एकेएफ यु-२२ कराते च्याम्पियनशिपमा दुई कास्थ पदक प्राप्त गरेको छ । नेपालले दुवै पदक क्याडेटतर्फ पाएको हो । चीनमा भएको उक्त प्रतियोगितामा रेहान जावेदले पुरुष एकतला कता तथा मनिषाकुमारी वोहराले महिला ६० किलोमुनिको तौल समूहमा कास्थ पदक प्राप्त गरेको राष्ट्रिय खेलकुद परिषद (राखेप)ले जानकारी दिएको छ ।

‘कृषि, पर्यटन र पूर्वाधारको दीगोपन: समृद्ध, सुसंस्कृत शहिद लखन’

Shahid Lakhan Rural Municipality

Office Of The Rural Municipal Executive

Ghairung, Gorkha

Gandaki Province

Invitation For Bids

Date Of Publication: 2082-05-23 Bs

- Shahid Lakhan Rural Municipality invites electronic bid from national eligible bidders for Item Rate Contract of the following goods:

SN	Contract No:	Brief Description of Works Title	Estimate Amount	Bid Security Amount in (NRS)	Last Date & Time of Bid Submission	Bid Opening Date and time	Bid Validity Period after bid opening	Cost of Bidding Document (NRS)
1	SLRM/GO/MEDICINE/SQ/082/083/02	Procurement & Supply of Medicine and Surgical Materials	25,86,920.50	65,000	2082/06/07BS) Up to 12:00hr	2082/06/07 BS,13:00hr	75days	3000
- Tender Procedures shall follow Public Procurement Act 2063 and Public Procurement Regulation 2064.
- For further information, please refer to the PPMO's website. Any amendment in the notice or bid documents will be posted in website www.shahidlakhanmun.gov.np, notice board of this office and PPMO's website www.bolpatra.gov.np/egp.

Chief Administrative Officer

रोमानियाको बुखारेस्टमा आयोजित तेस्रो एसियाली सांस्कृतिक महोत्सवमा परम्परागत इण्डोनेसियाली नृत्य प्रस्तुत गर्दै कलाकार । तस्विर: सिन्ह्वा

युक्रेनमाथि रुसको हालसम्मकै ठूलो हवाई आक्रमण

किएभ- रुसले आइतबार बिहान युक्रेनमा युद्ध सुरु गरेयताकै सबैभन्दा ठूलो हवाई आक्रमण गरेको छ । उक्त आक्रमणमा दुई जनाको मृत्यु भएको छ भने किएभस्थित युक्रेन सरकारको सिटमा आगलागी भएको अधिकारीहरूले बताएका छन् ।

एएफपीका एक पत्रकारका अनुसार युक्रेनको मन्त्रिपरिषद् भवनको छतमा आगो लागेको थियो र राजधानीमाथि बाक्लो धुँवाँ उडिरहेको देखिन्थ्यो । आपत्कालीन सेनाले ड्रोन आक्रमणका कारण किएभका धेरै अग्ला भवनहरूमा क्षति पुगेको पुष्टि गरेको छ ।

साढे तीन वर्षदेखि जारी युद्ध अन्त्य गर्ने प्रयासमा संयुक्त राज्य अमेरिकाले शान्ति सम्झौतामा मध्यस्थता गरे पनि रुसले कुनै लचकता देखाएको छैन । युरोपेली राष्ट्रहरूले भने हालैमात्र फ्रान्स र बेलायतको नेतृत्वमा

शान्ति सम्झौता कार्यान्वयन गर्न गस्ती सेना तैनाथ गर्ने वाचा गरेका थिए, तर मस्कोले यसलाई अस्वीकार्य ठहर गरेको छ ।

युक्रेनको मन्त्रिपरिषद् परिसरमा भएको यो प्रहार युद्धको पहिलो यस्तो आक्रमण हो । घटनास्थलमा पुगेका एएफपीका पत्रकारले उद्धारकर्ताहरूले हेलिकप्टरमार्फत पानी खसाल्दै आगो नियन्त्रणमा लिने प्रयास गरेको देखेका थिए ।

‘आक्रमणका कारण भवनको छत र माथिल्लो तल्ला क्षतिग्रस्त भएको छ । उद्धारकर्ताहरूले आगो निभाइरहेका छन्,’ प्रधानमन्त्री युलिया स्विरिड्जेन्कोले टेलिग्राममा लेखेका थिए, ‘हामी भवनहरू पुनर्निर्माण गर्नेछौं तर गुमेको जीवन फर्काउन सक्दैनौं । सत्रुहरूले हरेक दिन हाम्रो जनतालाई आतंकित पारिरहेका छन् ।’

युक्रेनी वायु सेनाका अनुसार रुसले शनिवार

रातिदेखि आइतबार बिहानसम्म युक्रेनमा कम्तीमा ८०५ ड्रोन र १३ क्षेप्यास्त्र प्रहार गरेको थियो । एएफपीका पत्रकारहरूले आइतबार बिहान राजधानीमा ठूला विस्फोट सुनेका थिए । किएभको पश्चिममा रहेको नौ तले आवासीय भवनमा भएको आक्रमणमा एक आमा र उनकी दुई महिनाको शिशुको मृत्यु भएको अभियोजकहरूले जनाएका छन् । प्रहरीका अनुसार एक दर्जनभन्दा बढी घाइते भएका छन् ।

युक्रेनको उद्धार सेनाले भवनमा लागेको आगलागी र त्यसबाट निस्करहेको धुँवाँका तस्विर सार्वजनिक गरेको छ । दुई दर्जनभन्दा बढी युरोपेली देशहरूले युद्ध अन्त्य गर्ने सम्भावित सम्झौतामा गस्ती गर्ने वाचा गरेका छन् । कतिपयले भूमिगत सेना पठाउने वचनसमेत दिएका छन् ।

किभले भविष्यमा रुसले पुनः आक्रमण नगर्न सुनिश्चित गर्न पश्चिमी सेनाको समर्थनमा सुरक्षा ग्यारेण्टीहरू अत्यावश्यक हुने बताउँदै आएको छ । तर रुसी राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनले युक्रेनमा कुनै पनि पश्चिमी सेना अस्वीकार्य हुने र त्यसलाई ‘वैध’ लक्ष्य ठहरिने चेतावनी दिएका छन् ।

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले पछिल्ला हप्तामा युद्ध अन्त्य गर्ने प्रयासलाई अघि बढाए पनि अहिलेसम्म खास प्रगति हासिल भएको छैन । रुसी सेनाले हालसम्म युक्रेनको करिब २० प्रतिशत भूभाग ओगटेको छ । साढे तीन वर्ष लामो द्वन्द्वमा दशौं हजार मानिस मारिएका छन्, लाखौं विस्थापित भएका छन् र पूर्वी तथा दक्षिणी युक्रेनका धेरै भाग ध्वस्त भएका छन् । यो द्वन्द्व दोस्रो विश्वयुद्धपछिको युरोपकै सबैभन्दा रक्तपातपूर्ण युद्ध बनेको छ । *रासस/एएफपी*

जापानका प्रधानमन्त्री इशिबाले घोषणा गरे राजीनामा

टोकियो- जापानका प्रधानमन्त्री शिगेरु इशिबाले आइतबार आफू सत्तामा बसेको एक वर्ष नपुग्दै पदबाट हट्ने घोषणा गरेका छन् । उनको घोषणाले विश्वको चौथो ठूलो अर्थतन्त्रका लागि नयाँ अनिश्चितता थपेको छ ।

यसबेला जापान बढ्दो खाद्य मूल्यसँग जुधिरहेको छ र आफ्नो महत्त्वपूर्ण अटो क्षेत्रमा अमेरिकी भन्सार शुल्कको असर बेहोरिरहेको छ । ‘अब अमेरिकी करसम्बन्धी वार्ता निष्कर्षमा पुगेको छ, म विश्वास गर्छु यो उपयुक्त क्षण हो,’ इशिबाले पत्रकार सम्मेलनमा भने, ‘मैले पछि हट्ने र नयाँ पुस्ताका लागि बाटो बनाउने निर्णय गरेको छु ।’

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले गत विहीबार जापानी अटोहरूमा कर घटाउने आदेशमा हस्ताक्षर गरेका थिए । वासिङ्टनले जुलाईमा टोकियोसँग भएको व्यापार सम्झौता कार्यान्वयन गर्न अघि

बढेसँगै यो कदम आएको हो ।

यद्यपि, जापानी अटोहरूले हालको २७.५ प्रतिशतको सड्का अब १५ प्रतिशत कर तिर्नुपर्ने छ, जसले अझै पनि प्रमुख उद्योगमा ठूलो दबाव सिर्जना गर्ने बताइएको छ । लामो समयदेखि प्रभावशाली लिबरल डेमोक्रेटिक पार्टी (एलडीपी) को सुरक्षित नेताका रूपमा परिचित ६८ वर्षीय इशिबा सन् २०२४ सेप्टेम्बरमा पार्टी नेतृत्व जितेर सन् २००० पछि एलडीपीको १०औं प्रधानमन्त्री बनेका थिए ।

मिडिया प्रतिवेदनअनुसार इशिबाले पार्टी विभाजनलाई रोकन राजीनामा गर्ने निर्णय गरेका हुन् । शनिवार राति कृषिमन्त्री र एक पूर्वप्रधानमन्त्रीले उनलाई स्वेच्छिक रूपमा पद त्याग गर्न आग्रह गरेका थिए । गत हप्ता पार्टीका नम्बर दुई हिरोशी मोरियामासहित चार बरिष्ठ अधिकारीले पनि राजीनामा दिन

सुझाव दिएका थिए ।

जुलाईमा भएको माथिल्लो सदनको निर्वाचनमा हारपछि विपक्षीहरूले इशिबालाई चुनावी नतिजाको जिम्मेवारी लिएर पद त्याग गर्न दबाव दिइरहेका थिए । यस कदमलाई ८४ वर्षीय प्रभावशाली पूर्वप्रधानमन्त्री तारो एसोलेसमेत समर्थन गरेको जनाइएको छ ।

पार्टी नेताका रूपमा इशिबाको कार्यकाल सन् २०२७ सेप्टेम्बरसम्म रहने प्रावधान थियो । तर अब उत्तराधिकारीका लागि प्रतिस्पर्धा सुरु हुने देखिएको छ । इशिबाका प्रमुख प्रतिद्वन्द्वी साने ताकाइचीले मंगलबार प्रतिस्पर्धामा उत्रने घोषणा गरे । उनलाई कट्टर राष्ट्रवादी नेताका रूपमा हेरिन्छ । सन् २०२४ को नेतृत्व निर्वाचनमा उपविजेटा बनेका हाकिम ताकाइची भने मतदातामाझ कम लोकप्रिय देखिएका छन् । *रासस/एएफपी*

शिकागोमाथि ‘युद्ध’ चेतावनी, ट्रम्पको कारबाही धम्की

वासिङ्टन- अमेरिकाका राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले शनिवार शिकागोमा आफ्नो नयाँ नामकरण गरिएको ‘डिपार्टमेण्ट अफ वार’ (युद्ध मन्त्रालय) लागू गर्ने धम्की दिएका छन् । डेमोक्रेटिक नेतृत्वमा रहेका अमेरिकी सहरहरूमा सेना तैनाथ गर्ने उनको दबावका कारण तनाव भन्नु बढेको छ ।

यो कदम वासिङ्टनमा भएको अपरेसनको पुनरावृत्ति जस्तै हो, जहाँ ट्रम्पले नेसनल गार्ड सेना तैनाथ गरेका थिए र संघीय एजेण्टहरूको संख्या बढाएका थिए । यसलाई लिएर शनिवार राजधानीमा नयाँ विरोध प्रदर्शन भई हजारौं मानिस सडकमा ओर्लिएका थिए ।

‘शिकागोले छिट्टै याहा पाउने छ कि यसलाई युद्ध मन्त्रालय किन भनिन्छ,’ ट्रम्पले आफ्नो ट्विटर सोसलमा लेखे । ‘संयुक्त राज्य अमेरिकाका राष्ट्रपतिले अमेरिकी सहरसँग युद्ध गर्ने धम्की दिएका छन् । यो सामान्य होइन, यो मजाक पनि होइन,’ इलिनोइसका कुनै तानाशाहबाट डराउने छैन ।’

ट्रम्पको पोस्टमा उनको स्पष्ट एआई-निर्मित छवि र उद्धरण समावेश थियो, ‘मलाई बिहान निर्वासनको गन्ध मन पर्छ ।’ यसले सन् १९७९ को भियतनाम युद्ध फिल्म ‘एपोक्यालिप्स नाउ’को सन्दर्भ दिन्छ । उक्त फिल्ममा लेफ्टिनेण्ट कर्नल विल किलगोरले अमेरिकी सेनाले भियतनाममा अत्यधिक ज्वलनशील नापाम हतियार प्रयोग गर्दा ‘नापामको गन्ध मन पर्छ’ भनेका थिए ।

७९ वर्षीय रिपब्लिकन ट्रम्पले अगस्टको अन्त्यदेखि नै शिकागोविरुद्ध धम्की दिँदै

आएका छन् । शनिवार शिकागोमा ‘यो फासीवादी शासन रोक’ भन्ने प्लेकार्डसहित विरोध प्रदर्शन भयो । प्रदर्शनकारीहरूले ‘ट्रम्प होइन, कुनै सेना छैन’ भन्ने नारासहित ट्रम्प टावर अगाडि असभ्य हावभाव पनि प्रदर्शन गरेका थिए ।

त्यसै दिन वासिङ्टनमा हजारौंको सहभागितामा भएको विरोध मार्चले ‘कब्जा अन्त्य’को माग गरेको थियो । प्रदर्शनकारीहरूले उल्टो अमेरिकी झण्डा बोकेका थिए । यो परम्परागतरूपमा राष्ट्र अस्तित्व संकटमा परेको प्रतीक हो ।

ट्रम्पले पहिलोपटक जुन महिनामा लस एञ्जलसमा सेना र संघीय एजेण्ट तैनाथ गरेका थिए । त्यसपछि वासिङ्टन र अन्य सहरहरूमा विस्तार गरिएको यो कदम कानुनी चुनौती र तीव्र आलोचनाको विषय बनेको छ । आलोचकहरूले यसलाई बल प्रयोगद्वारा अधिनायकवादी प्रदर्शन भनेका छन् ।

लस एञ्जलसका स्थानीय अधिकारीहरूले पनि आईसिई एजेण्टहरूको हिसात्मक रणनीतिविरुद्ध आवाज उठाएका थिए । ती एजेण्टहरूले प्रायः मास्क लगाएर, अचिह्नित कार प्रयोग गरेर र विनाकारण वा वारेण्ट मानिसहरूलाई सडकमै पक्रने गर्थे ।

शिकागोसहित ट्रम्पले डेमोक्रेटिक नेतृत्वका अन्य सहर बाल्टिमोर र न्युअर्लिन्समा पनि यस किसिमको कारबाही गर्ने चेतावनी दिएका छन् । शुक्रबार उनले रक्षा मन्त्रालयको नाम आधिकारिकरूपमा युद्ध मन्त्रालयमा परिवर्तन गर्ने आदेशमा हस्ताक्षर गरे । ‘यसले विश्वलाई विजयको सन्देश दिने छ,’ उनले भने ।

पेण्टागन प्रमुख पिट हेरसेथले यस कदमलाई स्वागत गर्दै अमेरिकाले आफ्नो लक्ष्य पूरा गर्न कुनै सम्झौता नगर्ने र आवश्यकता परे हिसा प्रयोग गर्ने संकेत दिएका छन् । *रासस/एएफपी*

बुद्धशान्ति गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

बुधबारे, भ्पापा, कोशी प्रदेश, नेपाल

गाउँपालिकाद्वारा गाउँबासीहरूलाई स्वास्थ्यसम्बन्धी जानकारी मूलक सन्देश

स्वास्थ्य सम्बन्धी गाउँपालिका बासीमा सचेतना

१) गर्मीयाममा अपनानुपर्ने कुराहरू

क) सडेगलेका बासी खानेकुराहरू नखाऔं ।

ख) पानीलाई फिल्टर गरेर वा उमालेर मात्र खाऔं ।

ग) लामखुट्टेको टोकाइबाट बच्न भुलको प्रयोग गरौं ।

घ) पूरा बाउला भएको कपडा लगाऔं ।

ङ) घरवरिपरि सफा गरौं, पानी जम्ने खाल्डाखुल्डी पुराै ।

च) घरभित्र लामखुट्टे छिर्न नदिन घरको झ्याल ढोकामा जाली लगाऔं ।

ड) समय समयमा स्वास्थ्य परीक्षण गरौं ।

२) गर्भवती महिलाले ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ।

क) नियमित स्वास्थ्य जाँच गरौं ।

ख) पोषणयुक्त खानेकुरा खाऊँ / खुवाऔं ।

ग) चिकित्सकको सल्लाहअनुसार भिटामिन / आइरन चक्की खुवाऔं ।

घ) गर्भवती महिलालाई ४ / ६ / ८ र ९ महिनामा ४ पटक अनिवार्य जाँच गराऔं ।

ड) प्रसुती हुन अनिवार्य अस्पताल, Birthing Centre वा प्रसुती गृहमा जाऔं ।

३) नवजात शिशुलाई स्याहार कसरी गर्ने

क) नवजात शिशुलाई सकेसम्म छिटो, जन्मेको १ घण्टाभित्र आमाको बिगौती दुध खुलाऔं ।

ख) नवजातशिशुलाई आमाको नांगो छातीमा टाँसेर न्यानो पारी राख्न लगाऔं ।

ग) जन्मन साथ नरम, सफा र सुख्खा कपडाले बेरी न्यानो पारेर राख्नुपर्दछ ।

घ) शिशुको नाभी काटिसकेपछि संक्रमणबाट बचाउन नाभी मलम लगाई नाभीलाई सफा र सुख्खा राखौं ।

(४) काडापसलाबाट बच्न निम्न उपायहरू अपनाऔं ।

क) चर्पीमा मात्र दिसापिसाव गर्ने, बच्चाको दिसादिसाप पनि चर्पीमा नै विर्सजन गरौं ।

ख) चर्पीमा गएपछि, बच्चाको चर्पी धोएपछि वा फोहोर छोएपछि राम्रोसँग साबुन पानीले हात धाऔं ।

ग) बासी, काँचो, सडेगलेको खानेकुरा नखाऔं ।

घ) खानेपानीको मुहान सफा र सुरक्षित राखौं ।

(ड) आफ्नो घर, आँगन सफा राखौं ।

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टर

पशुपति विज्ञापन सेवा – सोह्रखुटे, नयाँबजार फोन नं. ४३५५६५०, ९८४१८८७७१६ ९८६६४३०१५४ । स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा.लि.-सितामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन नं.०१२२९६६४८२९८४२६३५८१५ । लोटस कम्युनिकेशन- गोंगबुचोक, फोन नं. ४३६४७१ । ध्रुवको पसल- डिल्लीबजार, फोन नं. ४४३९२०१ । Reach-mond Books Shop (रोहित दाहाल) – फोन नं.४०९६३१८, महाराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट । Yonjan Enterprise - Dhalku Bhishal Nagar, 4438217 । दत्तकाली स्टेशनरी – नयाँबसपार्क फोन नं. ९८३३९६०७४६ । सारीका स्टेशनरी पसल – फोन नं. ९८५११२९६८६ । ज्ञानज्योति पुस्तक पसल बागबजार, फोन नं. ४२४००६० । विश्व स्वतन्त्र सञ्चार- सुन्धारा, फोन नं. ४२१९४१२ । निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी – लगनखेल, ५५३५१५७, ९८४१९२७४८९ । वीडलिंक मिडिया प्रा.लि. – पुरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४९२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०६१४ । हिमचुली स्टेशनरी- बालाजु नेपालटार, फोन नं.४३८७२४२, ९८४१४४००८३ । मल: स्टेशनरी- गढाघर ठिमी, फोन नं. ६६३०७५७ । B-Tech Nepal- पुतलीसडक चोक, फोन नं.9851079417, 2297501। HaLMax Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi) जमलको पुलमुनी- विश्वज्योति हल हसाईडमा), वी.एण्ड वी. कम्युनिकेशन एण्ड साइबर- कलंकी चोक फोन: ०१-४२७६५३०, फ्याक्स:०१-४२७९३२२ । दाजुभाइ स्टेशनरी – पिंगलास्थान, गौशाला, फोन: ०१-४४९४६१५, ९८४९५०८१९९, ए.आर स्टेशनरी च्यासल गेट -९ ललितपुर फोन नं. ९८४१२८६९८९, हलफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्युनिकेशन जमल, काठमाडौं सम्पर्क : ०१- ४२२४१८१, ०१- ४०१२४७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गोंगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३४६२५७, कमल स्टेशनरी, सिफल फोन नं. ९८४३२६४२३२, ०१४५८०१८४ ।

राजाराम गौतम

अध्यक्ष, नेपाल वैदेशिक रोजगार अभिमुखीकरण व्यवसायी महासंघ

‘अभिमुखीकरणको नाममा गलत गर्ने व्यवसायीलाई संरक्षण गर्न महासंघ लाउदैन्’

पूर्वप्रस्थान अभिमुखीकरण तालिम (पिडिओटी)ले वैदेशिक रोजगारीमा जाँदा आवश्यक पर्ने कागजात, गन्तव्य मुलुकको कानून, संस्कार, संस्कृतिलगायत विविध विषयमा जानकारी दिन्छ । पिडिओटीको कोर्स समयसापेक्ष नभएकाले श्रमिकहरूले राम्रो प्रशिक्षण पाएनन् भन्ने प्रश्न लामो समयदेखि उठ्दै आएको थियो । हाल भने सरकार पाठ्यक्रम परिमार्जनको तयारीमा जुटेको छ । यसै सन्दर्भमा नेपाल वैदेशिक रोजगार अभिमुखीकरण व्यवसायी महासंघका अध्यक्ष तथा संगम म्यानेजमेण्ट सर्भिसेजका सञ्चालक **राजाराम गौतम**सँग *प्रभाव*कर्मि **ममता थापा**ले गरेको कुराकानी:

कस्तो छ अभिमुखीकरणको वर्तमान अवस्था ?

यो सुधारोन्मुख छ । वैदेशिक रोजगारीमा जानेलाई अहिलेको आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरेर प्रशिक्षण दिने वातावरण बन्दै छ । अब काम गर्न अलि सजिलो हुन्छ होला ।

पाठ्यक्रम परिमार्जन गर्ने तयारी हुँदै छ, के-के विषयवस्तु थपिने छन् ?

पाठ्यक्रममा चारवटा विषयवस्तु थप गरिएका छन् । मानसिक स्वास्थ्य, वित्तीय साक्षरता, सामाजिक सुरक्षा र स्वास्थ्य अवस्थाको बारेमा विशेष जोड दिइएको छ । अरुचाहिँ भइरहेका विषयवस्तुमा परिमार्जन गरेर समयसापेक्ष बनाउने तयारी छ ।

त्यस्तै, अर्को कामदार आएर प्रशिक्षण लिने र लिइसकेपछि पूर्वप्रस्थान अभिमुखीकरण तालिम (पिडिओटी) भनेको के हो भन्दा पनि नजान्ने अवस्था थियो । अब सिकाइ मूल्यांकनलाई पनि पाठ्यक्रमको विशेष अंग बनाइने छ । अब जाने कामदारले कक्षामा आएपछि सिक्नेपछि भन्ने मानसिकताका साथ आउनुपर्ने भयो । त्यस्तै, कुनै पनि देशमा प्रीटिंग्स गर्ने, त्यहाँका चाडपर्व, ठाउँलगायतका विषयमा जानकारी गराउने ५० वटा शब्द सिकाइ मूल्यांकनमा राखिदिएका छौं ।

सिकाइ मूल्यांकनचाहिँ कसरी गरिन्छ ?

कति सिकेको छ भनेर डिजिटल विधिबाटै सोधिने छ । उहाँहरूलाई नै कम्प्युटरमा राखेर प्रश्न सोधिन्छ । प्रत्येक तालिम केन्द्रले त्यो एक्सेस पाएको हुन्छ । पढ्न जान्नेको हकमा कम्प्युटरबाट र नजान्नेका लागि अडियोबाट सोधिन्छ । न्यूनतम ग्रेड आएका खण्डमा फेरि परीक्षा दिने वातावरण बनाउँछौं । जुन पोर्टलमा परीक्षा लिइन्छ त्यसमै प्रश्नोत्तर हुन्छ । न्यून ग्रेड आए उसले फेरि पढेर परीक्षा दिन सक्छ । फेरि अभिमुखीकरण लिन पर्दैन । त्यसका लागि फेरि शुल्क पनि लाग्दैन । समयचाहिँ लाग्ने भयो ।

पुरानो पाठ्यक्रमबाट हटाउनुपर्ने विषयवस्तु के छन् ?

पुरानो पाठ्यक्रम भद्दा छ । हामीले एक वर्षमा पढ्ने जत्रो किताब बनाएको छ । त्यहाँ हाम्रै देशका कानूनका विषय, संविधानका विषय छन् । मौलिक हक, मानवअधिकार, महिला अधिकारलगायतका विषय छन्, त्यो आवश्यक छैन । एउटा मान्छेलाई कक्षामा उभिएर लेक्चर दिने नभई डिजिटल बोर्डमार्फत कर्तुन, वृत्तचित्र, फिल्मजस्ता ‘भिजुअल’मार्फत बोध गराउने हो ।

एउटा विधिमा परिवर्तन भयो । अर्को पुरानो शैलीका कति कुराहरू छन् । जस्तै एयरपोर्टमा श्रम डेस्क हुन्छ, एयरपोर्ट चार्ज लाग्छ भन्ने राखिएको छ, पहिला सामाजिक सुरक्षा कोष भन्थे थिएन यसका महत्त्व पाठ्यक्रममा

राखेका छौं, त्यस्तै विमा र कल्याणकारी कोषको दर बढेको छ । दिने सुविधा पनि बढेको छ । यी विषयहरूलाई विस्तार गर्न खोजेका छौं । गन्तव्य देशको कानूनहरू परिवर्तन भइरहन्छ । त्यो सिकाउने हो ।

अबको कक्षा पूर्ण श्रव्यदृश्यमात्रै हुन्छ कि लेक्चर पनि समावेश हुन्छ ?

अब डिजिटलाइज्ड भइसकेपछि स्लाइडमा हुन्छ । त्यसलाई त्रिफिड गरिदिन पत्र्यो । फिल्म छ भने त्यसको आशय के हो भनेर अवगत नहुन सक्छ भनेर भनिदिने कुरा रह्यो तर पहिलाजस्तो इतिहास पढाए जसरी पढाएर यो अभिमुखीकरणको औचित्य नै रहँदैन ।

अभिमुखीकरणसम्बन्धी फिल्महरू पनि बनेका छन् ? सरकारले बनाइदिन्छ कि व्यवसायी आफैले ?

२०६५ सालबाट नेपालमा यो अभ्यास हुँदै आएको छ । वैदेशिक रोजगार बोर्डले प्रत्येक वर्ष श्रव्यदृश्य बनाउन भनेर पैसा खर्च गरेको छ । बोर्डले केही नभए नि प्रत्येक वर्ष १५-२० लाख रूपैयाँ यसमा खर्च गर्छ । हामीसँग त आइपुगेकै छैन । महालेखाले के बनाइस् भन्दा पेनड्राइभ देखाइदिएपछि पास हुँदो रहेछ । यो आजसम्म बोर्डका अधिकारीहरूका नजिकका मान्छेले खाने वाटो बनेको छ । वेबसाइटमा एउटा-दुईटा राखिदिएको हुन्छ, कतिपय खुल्दै खुल्दैन । कतिपय पिडिओटीसँग सम्बन्धित नै हुँदैन । विदेश जान लागेको, पैसा नभएको, दुख पाएको त्यस्तोमात्र कथाले नै हुँदैन नि ! यसले कामदारलाई केही दिँदैन । विदेशमा के हुन्छ भनेर जानकारी गराउने हो ।

अहिलेसम्म पाठ्यक्रममा समावेश नभएका तर महत्त्वपूर्ण विषयमा कसरी जानकारी गराइरहनुभएको छ ?

महासंघ आफैले पाठ्यक्रम बनाएको छ । कार्यविधिमा आएका विषयलाई आफैले समावेश गरेर पढाइराखेका छौं । हामीले स्लाइड बनाएर सबै व्यवसायीलाई मेल गरिदिएका छौं । कतिपयमा स्मार्ट बोर्ड नै छैन होला । जसकोमा बोर्ड छ, उसले महासंघले बनाएको पाठ्यक्रम पढाइरहेको छ । हामीसँग ‘भिजुअल’ (श्रव्यदृश्य) भने छैन ।

व्यवसायीहरू त हाजिर लगाउन लगाएर कक्षा लिएको भन्दै सरकारको आँखा छल्छन् भन्ने आरोप छ नि ? पाठ्यक्रम परिमार्जित भएपछि इमानदारीपूर्वक पढाउँछन् त ?

प्रशिक्षण केन्द्रमा पढाएको छ छैन भनेर बाहिरबाट अन्दाज गर्ने होइन । विभागले दैनिक अनुगमन गर्छ त । पढाएको छैन भने कारबाही गर्नु पर्ने हो । पाएको सुविधा कसले प्रयोग गर्दैन ? सरकारले त्यो छुट दिन भएन नि । पढाएको छैन भने किन व्यापार गर्न दिएको ? सबैजना

ठीक हुन्थे भने कन्ट्रोल गर्ने निकाय किन चाहियो देशमा ?

हाम्रै जसरी वैदेशिक रोजगारीमा पठाउने भारत, बंगलादेश, फिलिपिन्सजस्ता मुलुकको पाठ्यक्रममा के फरक छ ?

पहिलो कुरा त्यहाँ सरकार छ, यहाँ छैन । ती देशमा घुस नखाने त होइन होला तर छुताछुल्ल हुनेगरी खाँदैनन् । विषयवस्तु नेपालको अझ फराकिलो छ । नेपालमा स्क्रिल भएकाहरूलाई पनि पढाउनुपर्छ । त्यहाँ त्यस्तो छैन । ऐनमा दक्ष जनशक्तिलाई मात्र पठाउने भन्दाभन्दै सरकारले कार्यान्वयन गर्न सकेन । फिलिपिन्स, इण्डोनेसियाबाट काम गर्न जानेहरूको शिक्षाको लेभल प्लस-टुभन्दा माथि हुन्छ । हामीहरूकोचाहिँ जो पढ्ने सकेको छैन, केही पनि काम गर्न सक्दैन त्यसलाई विदेश पठाउने चलन छ । अनि फरक त्यसै भएन ?

सीप सिकेर कुनै पनि मुलुकका कानून, संस्कारलगायतका विषयमा आफै जानकारी लिन सक्नेहरूका लागि कक्षा लिन कत्तिको जरुरी हुन्छ ?

आफैले जानकारीचाहिँ राख्न सकियो । कक्षामा जाने प्रोसेस, कागजात, बस्ने ठाउँको वातावरण, सम्बन्धित व्यक्तिको भूमिका, उसको कामलगायतका विषयमा मानसिकरूपमा तयार गराइन्छ । ती सबै कुराहरू युट्युबमा भेटिँदैन नि ।

पाठ्यक्रम संशोधन भएपछि व्यवसायीहरूले के-के फेरबदल गर्नुपर्छ ?

५० प्रतिशत संस्थामा पूर्वाधार सबै छ । ५० प्रतिशतमा राजनीतिक दादागिरी चलेको छ । त्यो सरकारले राम्ररी नियमन गर्नुपर्ने । ७० प्रतिशतभन्दा बढी श्रव्यदृश्य सामग्रीसहित पढाउनपर्छ भनेका छौं । अर्को कुरा दिनभरि राख्यो, पढायो अनि हाजिर गर भनेर पास हुने चलन छ । अबचाहिँ दिनभरि पढ्नपर्दो रहेछ, के-के छन् पाठ्यक्रममा भन्ने खोजी गर्ने बानी पनि बस्छ ।

प्रशिक्षकहरूचाहिँ कत्तिको दक्ष छन् ?

बजारमा १० प्रतिशत पनि प्रशिक्षक छैनन् । हामीले रोजगारी दिन सकेनौं । कसरी दिने ? २८-३० हजार रूपैयाँ तल दिएर ७०० मा ओरियन्टेसन दिन सक्दैनौं । हामीलाई पुग्ने खर्च दियो भने सबै पूर्वाधार राखेर पढाउन सक्छौं ।

शुल्कको विषयमा के कस्तो हेरफेर हुन्छ ?

शुल्कको विषयमा पाठ्यक्रममा कार्यविधि, नियमावली कतै बोलेको छैन । खासमा व्यवसायीले यति लाग्छ भने र सरकारले त्यसलाई अनुमोदन गर्ने हो । किनभने, उत्पादन गर्ने ठाउँमा उत्पादन गरेको सामानको कति खर्च

आउँछ भनेर उत्पादकलाई थाहा हुन्छ । सरकारलाई त हुँदैन नि । सरकारले नै इपिएसमा ६३ डलर लिन्छ, इजरायलमा पनि लिएको छ । हामीचाहिँ हाम्रो बिल्डिङ होइन, प्रशिक्षक बाहिरबाट ल्याउँछौं । अनि सस्तोमा, सित्तैमा गरिदिनुपर्छ भन्ने भाष्य छ । सरकारसँग बिल्डिङ आफ्नै, प्रशिक्षक आफ्नै, प्रशासन आफ्नै हुँदा पनि ६३ डलर किन लिएको त ?

अभिमुखीकरणलाई अझ बढी प्रभावकारी बनाउन सरकारले के-के कुरामा ध्यान दिनपर्छ ?

नियम जे बनाए पनि हुन्छ । तर सबै चुस्त तरिकाले कार्यान्वयन गर्नुपर्ने । प्रशिक्षकहरूलाई युनिफर्म (पोसाक)को व्यवस्था गरिदिनुपर्छ । त्यो भयो भने गलत मान्छे कक्षामा जाँदैनन् । सरकारलाई पनि सजिलो हुने भयो पहिचान गर्न । अर्कोचाहिँ पाठ्यक्रममा ‘भिजुअल’ (श्रव्यदृश्य) एकदमै चाँडो लागू हुनपर्ने । मैले भिजुअल बनाउन वजेट भाषण हुँदा तीन वटा भाग बनाएर बोर्डमा बुझाएको थिएँ । अहिलेसम्म टेबलमा पुगेको छैन । एउटा गाउँको कोदालो छोडेपछि एयरपोर्टसम्म पुग्ने पार्ट, एयरपोर्टदेखि कार्यस्थलसम्म दोस्रो पार्ट र बस्ने वासस्थान, सामाजिक वातावरण र कानून गरी तीन पार्टमा भिजुअल बनाउनुपर्छ भनेर बनाउन दिएको, बोर्डले छोएको पनि छैन ।

व्यवसायीले पनि सुधार गर्नुपर्ने विषयहरू होलान् नि ?

हामी पनि धृष्टले नुहाएको होइन । सञ्चालकको पनि योग्यता तोक्नुपर्छ । किनकि कहिलेकाहीँ प्रशिक्षक नआएको अवस्थामा कम जनशक्ति भएको ठाउँमा सञ्चालक कक्षामा जानुपर्छ, ज्ञान त हुनपर्ने । लगानी गरेर छोडिदिने हस्पिटल होइन नि ! त्यसकारण कम्तीमा एउटा लाइसेन्स हुनुपर्ने । अर्को कुरा १४३ वटा संस्थामध्ये ५० वटाभन्दा बढी संस्था एजेण्टको हातमा र २२ वटा म्यानपावरको हातमा छ । म्यानपावर र एजेण्टको इन्टेन्सन के हो त ? व्यक्ति पढाउने हो कि मान्छे आउट गराउने हो ? यसले गर्दा हामी नितान्त ओरियन्टेसनमात्र भएकाहरू बाँच्नका लागि पनि उनीहरूसँगै दौडनुपर्ने बाध्यता छ । लाइसेन्स दिँदा कस्तोलाई दिएको छ भन्ने विवरण सरकारसँग हुनुपर्ने । संस्था नामसारी, ठाउँसारी कसले गरेको छ त्यो खोजी गर्नुपर्ने ।

अर्को कुरा, हाम्रा साथीहरूलाई एउटा सन्देश दिन चाहन्छु- हामीले इमान्दारसाथ पढाउनुपर्छ । पैसा लिने कुरामा हामी सरकारसँग डायलगा (संवाद) गर्छौं । कानून बनेको छ । कार्यान्वयन गर्ने कुरामा कहलै लडनुपर्ने हो, हामी लड्छौं । तर पढाउनचाहिँ पर्छ है ! यदि पढाइँदैन र सरकारले संस्था खारेज नै गर्‍यो भने पनि हामी बोल्दैनौं । महासंघ व्यवसायीको हकहितका लागि बनेको हो, गलत मान्छेलाई संरक्षण गर्नुपर्छ भनेर होइन ।

मुख्यसचिव अर्यालको निर्देशन

उपभोग्य वस्तुको सहज आपूर्ति व्यवस्था मिलाउनु

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- मुख्यसचिव एकनारायण अर्यालले आसन्न चाडपर्वमा उपभोग्यवस्तुको सहज आपूर्तिको लागि बजार अनुगमन र मूल्यवृद्धि नियन्त्रणमा ध्यान दिन निर्देशन दिएका छन् । प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय सिंहदरबारमा आइतबार बसेको केन्द्रीय अनुगमन तथा मूल्यांकन समितिको ७औँ बैठकमा उनले उपभोग्यवस्तु सुपथ मूल्यामा सहजरूपमा उपलब्ध गराउन साट्ट ट्रेडिङ कम्पनी लिमिटेड र खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडलाई निर्देशन दिएका हुन् ।

मुख्यसचिव अर्यालले भने, ‘चाडपर्वमा उपभोग्यवस्तुको सहज उपलब्धता, महँगो नियन्त्रण तथा नापतौलमा हुने ठगी नियन्त्रण गर्न संयुक्त बजार अनुगमन आवश्यक छ । यस वर्ष राज्यका सबै सन्त्राले देखिनेगरी काम गर्नुपर्छ । यसमा तपाईंहरू गम्भीर भएर लाग्नुस् ।’

उनले प्रमुख जिल्ला अधिकारी, वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग र व्यापार कम्पनीले संयुक्त अनुगमनका लागि तीन दिनभित्र आवश्यक व्यवस्थापन गर्न निर्देशन दिए । उनले बजार अनुगमन, कालोबजारी,

खाद्यवस्तुको विक्रीवितरण रोक्न सरोकार भएका सबै निकायबीच प्रभावकारी समन्वय जरूरी रहेकामा जोड दिए । ‘अनलाइन’मार्फत बसको टिकट विक्री प्रणाली र क्षमताका आधारमामात्रै टिकट विक्रीवितरणको व्यवस्था मिलाउन पनि यातायात व्यवस्था विभागलाई मुख्यसचिव अर्यालले निर्देशन दिए ।

उनले शान्ति सुरक्षाको भरपर्दो व्यवस्था गर्न तीनवटै सुरक्षा निकायलाई आग्रह गरे । राजस्व छली नियन्त्रण तथा सार्वजनिक विदामा पनि अत्यावश्यक सेवालाई निरन्तरता दिने व्यवस्था मिलाउन अर्यालले गृह मन्त्रालयलाई समन्वयका लागि आग्रह गरे । उनले भने, ‘राजस्व छली नियन्त्रण, वस्तु खरिदको वास्तविक बिल

विजकको सुनिश्चित गरिनुपर्छ । वीरगञ्जमा सामान ‘लोड’ हुन्छ । ठमेलमा बिल बन्छ, यो बदमासी कडाइका साथ नियन्त्रण हुनुपर्छ । व्यावसायिक प्रशासनको प्रत्याभूति दिनसक्नुपर्छ । सुनको बदमासीलाई पनि नियन्त्रण गरिनुपर्छ ।’

मुख्यसचिव अर्यालले प्रदेश र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख जिल्ला अधिकारीसँग समन्वय गरेर बजार अनुगमनलगायत क्रियाकलापमा सक्रियता देखाउनुपर्नेमा जोड दिए । बैठकबाट भएका निर्णयको कार्यान्वयनको प्रगति समीक्षा गर्न दसैँ अगाडि बैठक बस्ने जानकारी दिँदै उनले आ-आफ्नो क्षेत्रमा इमान्दारीताका साथ क्रियाशील हुन सबैलाई सचेत गराए ।

बैठकमा गृहसचिव गोकर्णमणि दुवाडीले चाडपर्वमा महँगो र कालोबजारी नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाउन सम्बन्धित निकायलाई निर्देशन दिए । उनले सार्वजनिक यातायातलाई व्यवस्थित गर्न पनि आग्रह गरे । उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयका सचिव डा. रामप्रसाद धर्मिरेले चाडपर्वलक्षित खाद्यसहजताका लागि देशभर सुपथ मूल्य पसल खोल्ने र आपूर्ति व्यवस्थालाई सहज बनाइने विश्वास दिलाए । उनले उपभोग्य वस्तुको

आपूर्ति सहजता र बजार अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाइने उल्लेख गरे ।

भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालयका सचिव केशवकुमार शर्मांले वर्षाले अवरुद्ध सडक सञ्चालन गर्न र सवारी आवागमनलाई व्यवस्थित बनाउन लागिपर्ने बताए । उनले दसैँमा बसको यात्रालाई व्यवस्थित बनाउन अनलाइन ‘टिकटिङ’को व्यवस्था गरिने उल्लेख गरे ।

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयका सचिव हरिप्रसाद मैनालीले जनताले अनुभूत गर्नेगरी सेवा प्रवाह गरिनुपर्नेमा जोड दिए । उनले पर्यटक व्यवस्थापन र सुरक्षा प्रणाली बलियो बनाउन सम्बन्धित निकायको ध्यानाकर्षण गराए ।

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणका महानिर्देशक प्रदीप अधिकारीले चाडपर्वको समयमा यात्रु आगमनलाई सहज बनाउन विमानस्थलको उडान समयविधि बढाउने र उडान सफ्या थपेर यात्रुलाई सहजरूपमा गन्तव्यमा पुर्‍याउन पहल गरिने बताए । प्रहरी महानिरीक्षक चन्द्रकुवेर खापुङ र सशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षक राजु अर्यालले चाडपर्वलक्षित सुरक्षा योजना बनाएर प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिने बताए ।